

Årsmøtetalen 2009

av styreleder Christian Ramberg

Gautefall, 15. april 2010

Ordfører

Årsmøte

Hovedpunkter fra året 2009

Etterspørselen etter trelast, emballasje og papir falt dramatisk. Stort prisfall og den største nedgangen i tømmeravvirkningen på mange tiår, kostnadskutt og permittering av ansatte, fokus på alternative oppdrag, innsats for å opprettholde verdikjeden, krisesamling med alle våre kunder, innsats for å få virksomheten i gang igjen, innsats for alternativ avsetning, økt konkurranse og tap av markedsandeler, nytt reglement for valeskadetrekke, fortsatt verdifall på våre strategiske eierposisjoner, betydelig innsats for å redde Peterson, prisøkninger i annet halvår, ressurskrevende miljøarbeid, skogen som klimaløsning og næringspolitisk innsats, tilbakeblikk på Unionnedleggelsen, strategisk eller finansielt eierengasjement og den økonomiske situasjonen i AT Skog. Dette er noen av hovedpunktene som vil få særlig fokus i denne talen.

Det er ingen overdrivelse å si at 2009 ble et krevende år

Finanskrise og store svingninger i etterspørselen gjør det særdeles vanskelig å tilpasse seg med vår type virksomhet. I det ene øyeblikket er det stor etterspørsel, det er mangel på tømmer og vi har for liten kapasitet i alle ledd. Så snur konjunktorene nedover, etterspørselen stopper opp, tømmertomtene flyter over og kapasiteten i verdikjeden er alt for stor. Vi opplevde også en situasjon der vi kun hadde avsetning for massevirke, som senere endret seg til en ubalanse med stor etterspørsel på sagtømmer.

AT Skog er "rigget" for en årlig omsetning på 1 mill. m³. Ideelt ønsker vi oss gode priser og stabil aktivitet. Det fikk vi ikke i 2009.

674.000 m³ omsatt tømmer utgjør en svikt på 32 % fra 2008 og er den laveste avvirkning i vårt område på mange tiår. En svikt på over 300.000 m³ gir skogeier og andelslag en betydelig inntektssvikt. Til tross for kontinuerlig kostnadsjakt og reduksjon av antall ansatte med 7 årsverk de siste årene, så var det i tillegg helt nødvendig med ekstraordinære kostnadsbesparende tiltak. Permittinger er ikke ønskelig, men var ikke til å unngå. I forhold til å oppnå et driftsresultat i balanse og mangel på oppdrag, så burde vi ha forlenget permittingene lenger ut i annet halvår. Men vi prioriterte oppgaven med å få aktiviteten i gang igjen. Vi aksepterte dermed et driftsunderskudd og så på det som en investering for å opprettholde verdikjeden i framtiden.

Vanskelige markeder og mangel på avsetning gjorde at vi samlet alle våre kunder i en felles dugnad. Dette for å se på hva vi kunne gjøre sammen for å møte denne vanskelige

situasjonen. Mange tiltak ble drøftet og fokuset ble særlig satt på tiltak for å bedre avsetningssituasjonen for massevirke, som på det tidspunktet var hovedutfordringen i forhold til all annen aktivitet.

I dette arbeidet gjorde AT Skog og Skogeierforbundet en viktig rolle i forhold til å få på plass politiske lovnader om et marked for grønne sertifikater som vil bedre Tofte sin konkurransekraft betydelig. Dette arbeidet ledet også opp til en fornyet satsning på alliansearbeidet mellom skogeierorganisasjonene, Fellesforbundet, Entreprenørens forening MEF, Norsk Industri og Treindustrien. I et felles program er viktige rammevilkår for skogbruket og skogindustrien tatt opp med statsråder og ulike departement.

AT Skog satte også i gang egne tiltak med særlig satsning på andre oppdrag som rydding av kraftgater, vei, jernbane og utsiktsrydding. Både fylkene og mange kommuner så den alvorlige situasjonen for skogbrukets verdikjede, og deltok aktivt med ekstraordinære tiltak. Det ble også satset ekstra på planting og ungskogspoleie. Vi omplasserte også ansatte fra morselskapet ut i datterselskapene AT Plan og Faun for å dekke opp oppgaver der. Det ble også en periode subsidiert eksport av massevirke for å skaffe avsetning og få aktiviteten i gang igjen.

Vi gjorde det som vi anså var mulig for å hjelpe våre samarbeidende entreprenører og transportører i denne vanskelige perioden. Dessverre mistet vi noen entreprenører. De som måtte gi opp utgjorde ca. 10 % av kapasiteten. Men vi har klart å få noen i gang igjen og jobber fortsatt med å få en tilfredsstillende geografisk dekning. Det er naturlig at det utvises forsiktighet ved utvidelser og nyetableringer etter det vi opplevde i 2009.

Da vi forsøkte å få aktiviteten opp igjen, opplevde vi at AT Skog ble kritisert for å tenke for mye på entreprenørene og ikke nok på skogeieren. Jeg har stor forståelse for at skogeieren ikke vil hogge, dersom han eller hun ikke synes prisene er gode nok. Det er skogeierens suverene valg. Samtidig er det et stort ansvar for AT Skog at vi har en oppegående verdikjede, som også er intakt når prisene er gode og mange vil hogge. AT Skog har et ansvar, men det utfordrer også oss som skogeiere. Det er stor sannsynlighet for at vi ikke vil ha en intakt verdikjede, dersom aktiviteten stopper opp i lange perioder og inntektene blir borte for entreprenører, transportører og andelslag. Da slutter de, eller forsvinner over i andre næringer. Derfor er det så viktig å kunne ha en noenlunde jamn aktivitet. Og viktig er det, at det er noen som tar ansvar også i dårlige tider og bestiller oppdrag.

Tap av markedsandeler

I 2009 opplevde vi også økende konkurranse om tømmerstokken fra andre tømmerkjøpere. I og for seg er dette positivt for skogeier. Men det er viktig at AT Skog beholder sin styrke og kan gi skogeier den service og det tilbud som er intensjonen med andelslaget.

Vi har opplevd et svært positivt engasjement blant tillitsvalgte og andelseiere, som er svært opptatt av at AT Skog må tilpasse seg nye tider og skal være best. Lojaliteten er stor og historien om hvorfor samvirke ble opprettet lever fortsatt.

Problemstillingene rundt økt konkurranse ble inngående drøftet i høstmøtet. Det ble gitt mange gode innspill på aktuelle tiltak for å møte situasjonen, og det er et aktivt for AT Skog å ha så mange tillitsvalgte som positivt engasjerer seg i slike saker. Konkurrentene opererer hovedsakelig i industrinære strøk, der transportkostnadene er lave eller på store rasjonelle oppdrag. Vi registrerer også at de forskjellsbehandler skogeierne med ulik pris. Store volumer ser ut til å interessere mest.

For å møte denne situasjonen har styret i AT Skog forsikret seg om at vi faktisk får den beste prisen av våre kjøpere. I tillegg har vi vedtatt diverse tiltak for å møte konkurransen. Blant annet et tillegg på 15 kr på volumer over 1 500 m³ for skogeiere som alene eller i samarbeid med andre oppfyller bestemte kriterier. Volumtillegg er et kjent virkemiddel fra andre landbrukssamvirker, der rabatten/tillegget øker med stigende volum. Alternativt virkemiddel kan være å innføre sonepriser med ulik pris til skogeier etter transportavstand, slik Mjøsen og Glommen har gjort. I AT Skog har vi forsøkt å unngå det så langt.

15 kr tillegget er også en ønsket kompensasjon fra mange skogeiere, basert på at skogeiere som bidrar med å få ned kostnadene for fellesskapet, bør få godtgjort for det. Økt volum, ved enkeltdrifter og ved samarbeid, gir lavere kostnader på driftsplanlegging, transport og administrasjon. I tillegg bidrar det til bedre kapasitetsutnyttelse av maskiner i en periode hvor flere venter på å få utført hogst.

Konkurransesituasjonen og virkemidlene vil kontinuerlig bli fulgt og evaluert framover.

Nytt reglement med trekk for valeskader

Styret har engasjert seg sterkt i forhold til nytt reglement for valeskader og tatt dette opp med Norsk Virkesmåling og bedt om en snarlig evaluering.

Reglementet kan føre til trekk på opptil 10 % av levert volum og kan medføre stort økonomisk tap for både skogeier og entreprenør.

Det synes ulogisk at Norge skal innføre et reglement som til dels er strengere og avviker fra viktige konkurrerende land som Sverige.

Entreprenørene har møtt dette kravet med å bytte ut piggvalsene med gummivalser, som er et skritt tilbake i fortiden. Gummivalsene er kostbare, slitesvake, gir lettere slureskader og har store svakheter i sevjetiden. De har også lavere kapasitet. Økte kostnader i produksjonen vet vi medfører høyere avvirkningskostnader for skogeier.

I tillegg vet vi at verdifulle skurstokker som påføres slureskader ender i sliplekka og påfører skogeieren ytterligere tap.

Når vi vet at sagbrukenes barkemaskin bruker kraftige piggvalser synes dette reglementet direkte meningsløst og bærer et tydelig preg av å ha en prisagenda fra kjøperne over seg.

Vi tar for gitt at skogeierrepresentantene i styret i Norsk Virkesmåling gjør det som er mulig for å få endret dette reglementet snarest mulig.

Skogbruket har gjennomført et miljømessig kjempeløft

Skogbruket har tatt miljøutfordringene på alvor og gjennomført et kjempeløft de senere årene.

- Nå er tilnærmet alt areal registrert for miljøverdier.
- Store arealer er frivillig satt av, for å ta vare på det biologisk mangfoldet.
- Store sammenhengende arealer er frivillig vernet.
- All skogbehandling skjer etter vedtatte retningslinjer i Levende Skog standard.
- Nær alle aktive skogeiere har gått Levende Skog kurs.
- Andelslagene og skogeierne er miljøsertifisert og sjekkes jevnlig med revisjoner.
- Alt omsatt tømmer er miljøsertifisert.
- Skogeierne har tatt et kjempeansvar som har medført store kostnader.

Vi fortjener ros, men vi må bli mye flinkere til å fortelle omverdenen og bestemmende myndigheter om det ansvaret vi har tatt og den jobben som vi har gjort.

Min påstand er at miljøvernorganisasjonene aldri kommer til å bli fornøyd. De kommer fortsatt til å kreve og kreve og gir seg sannsynligvis ikke før alt areal ligger urørt.

Det ligger i deres natur, både i forhold til deres egen ideelle målsetning, men også deres behov for oppmerksomhet og finansiering av egen virksomhet. Det er et paradoks at de fleste av disse organisasjonene ikke er demokratiske organisasjoner, der man velger sine ledere. Mange av disse organisasjonene består bare av et fåtall personer som fremstår med nærmest fanatiske oppfatninger av trusselbildet. Deres plass i mediabilde og opinion, er mye et resultat av vår velstand og mangler fullstendig syn for skogens bidrag til nødvendige produkter i vårt daglige liv og den verdiskaping dette representerer.

Skogbruket står nå overfor nye miljøutfordringer i forhold til reforhandling av Levende Skog standard og stadig økende etterspørsel etter FSC sertifisert tømmer. FSC sertifiserte skoger er pålagt enda strengere miljøkriterier.

Det er mitt innstendige håp at skogeierne som forhandlingspart har mot og evne til å skape forståelse for at vi driver et bærekraftig og miljøsertifisert skogbruk, hvor vi må kunne sette foten ned og sette klare grenser i forhold til nye kostnader og innrømmelser.

Innsats for nye avsetningsmuligheter

Også i fjor ble det lagt ned et betydelig arbeid for nye avsetningsmuligheter.

Biobrenselanlegg, biodiesel og pyrolyseolje og trepellets er viktig i denne sammenheng.

AT Biovarme har fortsatt arbeidet med fjernvarmeutbygginger, der mange prosjekter blir beregnet og planlagt. Arbeidet med Skien Fjernvarme utgjør i denne sammenheng en betydelig satsning. Men det er også andre store utbygginger som kan bli aktuelle.

AT Biovarme har også deltatt i utredningen av et mulig pelletsanlegg i forbindelse med et avfallforbrenningsanlegg i Treungen.

AT Skog engasjerte seg også aktivt i debatten omkring avgiftslegging av biodiesel i statsbudsjettet. Det var sørgelig å registrere at et mindretall av Stortinget trumfet igjennom avgift på grønn energi på linje med fossilt brennstoff. Skal biodiesel basert på trevirke bli en realitet, så må politikerne legge til rette rammevilkår for lønnsomhet. Skal politikerne gjøre noe for miljøet og mot klimaendringene så må det mer enn ord til. Behandlingen av biodieselavgiften ble et maktmisbruk som ga en opplevelse av avmakt.

AT Skog følger også arbeidet og deltar aktivt i planleggingen av pilotprosjektet for pyrolyseoljeproduksjon på Notodden. Et svært spennende prosjekt basert på mikrobølgeteknologi. Denne teknologien er ikke brukt i denne sammenheng tidligere og kan gi betydelige fordeler framfor tidligere kjente teknologier.

Felles for alle disse nye avsetningsmulighetene er at de trenger politisk tilrettelegging. Det er et stort tankekors at miljøvernforkjempere i organisasjoner og departementer forstyrrer og vanskeliggjør politisk satsning på disse områdene med udokumentert argumentasjon om at økt bruk av biomasse fra skogen vil true det biologiske mangfoldet. Ser en dette i sammenheng med at vi avvirker 40 % av landets årlige tilvekst, og at mengden stående kubikkmasse, gammelskog og død ved sannsynligvis aldri har vært større, så blir dette svært provoserende og feilaktig. Dette må tas på alvor i vårt og Skogeierforbundets framtidige næringspolitiske informasjonsarbeid.

Tilbakeblikk på Unionnedleggelsen

I løpet av året, så har studenter ved handelshøyskolen avlagt hovedoppgave om nedleggelsen av Union. Jeg undrer meg noe over denne unyanserte glorifiseringen etter nedleggelsen av Union. Konsekvenser for skogbruk og skogbruksnæring synes totalt fraværende, og tilsvarende hva gjelder verdiskapende industri.

I sammenheng med hovedoppgaven var Jan Oksum invitert til å holde foredrag. Der forsvarte han nedleggelsen og mente at ettertiden viste at nedleggelsen var riktig og at han hadde rett.

Selv om avispapirforbruket har gått tilbake siden vedtaket om nedleggelsen ble fattet høsten 2005, så viser ny informasjon at folk leser mer bøker. Jeg er fortsatt av den oppfatning at dette

var et helt feil vedtak. Oksum klarte å bygge opp en argumentasjon om at bokpapir var nesten det samme som avispapir og at svingmaskiner produserte begge papirtyper.

Fullt så enkelt er det imidlertid ikke. Bokpapir produseres ofte i mindre serier i små ordre, som nødvendiggjør hyppige omstillinger og stopp av maskinene. Bokpapiret har også høyere flatevekt enn avispapir. Det gjør at moderne svingmaskiner som normalt produserer avispapir, må senke farten betydelig dersom de skal produsere bokpapir. Lønnsomheten med å produsere bokpapir på moderne svingmaskiner blir derfor svak. Mindre maskiner med lavere produksjonshastighet som gir mulighet for raske stopp og omstillinger har derfor betydelig større konkurransekraft og lønnsomhet.

Et godt eksempel på dette er Hellefoss som tjener gode penger på bokpapirproduksjon med en fabrikk fra 1890 årene.

Union hadde en verdifull kundeportefølje på bokpapir. Samtidig trengte Norske Skog flere ben å stå på. I ettertid er det også et spørsmål om ikke bedriftsforsamlingen fattet vedtaket på feil grunnlag. Ledelsen forsikret at størstedelen av bokpapiret Union produserte skulle Norske Skog fortsette å produsere på andre av selskapets fabrikker. Etter all sannsynlighet ble ikke det tilfelle.

Etter det jeg kjenner til, må Follum nå bygge opp en helt ny kundeportefølje på bokpapir etter at de begynte å produsere bokpapir i fjor. Det er likevel med tilfredshet vi kan konstatere at en slik produksjon er aktuell. Nå for å redde Follum, men like viktig for at Norske Skog sikrer seg en bredere produktportefølje.

Jeg står likevel fortsatt fast på at nedleggelsen av Union var et feilgrep. Maskinene var ideelle for bokpapirproduksjon og man trengte ikke større tomteareal for å forsette med produksjon av bokpapir. Fabrikken var i teknisk meget god stand og kunne gitt Norske Skog verdifull inntjening framover.

Jan Oksum hadde et betydelig ansvar for nedleggelsen av Union. Det er ingen hemmelighet at det var stor uenighet om nedleggelsen av Union innad i ledelsen i Norske Skog og at avgjørelsen om nedleggelse ble avgjort med den minst mulige margin. Jeg mener at Jan Oksum denne gangen burde ha vedgått at han tok feil.

Strategisk og finansielt eierskap

Med fallende børskurser så har AT Skog sitt strategiske eierskap vært sterkt i fokus i det siste.

Etter nedleggelsesvedtaket av Union, sa jeg på NRK Dagsrevyen at det var slutt på AT Skog sitt strategiske eierskap. Styret i AT Skog har imidlertid aldri behandlet eller gjort vedtak om en endring av strategisk eierskap. Det har heller ikke representantskapet i AT Skog gjort, slik det ble sagt i høstmøtet.

Styret i AT Skog har imidlertid lenge vært opptatt av at andelslaget hadde "alle eggene i en kurv" og ønsket en bredere strategisk portefølje. Men å selge og omdisponere aktiva før Union saken var avklart, var uaktuelt og ville vært uklokt.

Etter Union avgjørelsen gjorde imidlertid styret grep for en omfordeling av det strategiske eierskapet. Det ble satset på flere selskaper. Men felles for dem alle er at de er strategisk viktige for vår virksomhet og sikrer framtidig avsetning og verdiskaping for skogeier.

Situasjonen er slik at ingen investerer i ny massevirkeindustri i Norge. Den industrien vi har igjen, kjemper for livet. Jeg tør påstå at hadde det ikke vært for norske skogeiere så hadde det vært få fabrikker igjen. I forrige nedleggelsesrunde i Norske Skog ville hele Follum og to maskiner på Skogn vært nedlagt og kraftkontraktene til en verdi på 5 milliarder kr solgt. Derfor kjøpte AT Skog seg noe opp igjen. Etter eventuelle nedleggelse ville det oppstått et fullstendig kjøpers marked, hvor skogeierne i stor grad hadde vært avhengig av et svingende og uforutsigbart eksportmarked. Og **det** ville først og fremst rammet skogeierne med lengst transport til gjenværende industri. Som for eksempel AT Skog.

Hvorfor er denne industrien så viktig for oss? Jo denne nasjonale industrien sørger for stabil etterspørsel. Denne industrien kjøper 60–70 % av tømmerstokken. Ikke bare massevirke rundtømmer, men også all flisa fra sagbrukene. 40 % av sagtømmeret blir til flis. Blir ikke sagbrukene kvitt flisa til en fornuftig pris, eller at de må transportere den over lange avstander, så faller fortjenesten og derved skurtømmerprisen også.

Det er grunn til å anta at sagbrukenes konkurransekraft og derav anleggsstruktur i stor grad vil bli preget av deres totale logistikk kostnader. Når 40 % av sagbrukenes omsetning går til annen treforedlingsindustri er det ikke uten betydning hvor denne treforedlingsindustrien er plassert. Med et særnorsk kostnadsnivå til lønn og logistikk, og med de små marginene som er på tømmeret i vårt område, er det helt sentralt å opprettholde gammel industri fram til det forefinnes en alternativ omsetning.

85 % av AT Skog sine eiere sier også i en nylig eierundersøkelse at industrieierskap er viktig. Ved omdanningen til andelslag ble det lagt stor vekt på at det var viktig å delta lenger ut i verdikjeden. Det er der de største verdiene skapes. Dette innebærer eierskap i virksomheter som nødvendigvis er nærmere markedet enn AT Skog.

Norske skogeiere har tatt ansvar for egen avsetning siden Norske Skog ble etablert i 1964. Nasjonal avsetning og verdiskaping er viktig. Det har aldri vært aksjeverdien som har vært det viktigste, men sikker avsetning og utbytte på aksjene. Med avsetning og pris som utgangspunkt har dette eierengasjementet likevel vært et medvirkende grunnlag for nivået på dagens egenkapital. De to siste årene har det ikke vært utbytte fra Norske Skog, men tidligere har utbytte vært viktig både for egenkapitalen og prisen på tømmeret.

Skogene våre, planting og ungskogpleie har liten verdi dersom vi ikke har avsetning for tømmeret i den andre enden av verdikjeden. Derfor har vi tatt ansvar for og har strategisk eierskap.

I dette bilde, og ut i fra dagens aksjeverdier og bransjens behov for konsollideringer ser AT Skog med bekymring på utviklingen av skogeierens samlede eierskap. Både Mjøsen, Norges Skogeierforbund og Glommen har nylig foretatt nedsalg. Noe av dette har finansielle årsaker, men ikke alene. Det synes likevel ikke riktig av meg her å foreta en analyse av andres vegvalg.

Finansielt eierskap

Vi skulle solgt Norske Skogaksjene på topp, sier enkelte nå i etterpåklokskapens lys. Det ville gitt oss nesten en milliard kroner. Det er nesten 10 år siden det, at kursen var så høy. Hvis vi hadde hatt en ren finansiell målsetning, hadde vi klart å selge på topp kurs? Eller hadde vi solgt oss ut lenge før toppen? Hadde vi klart å bevare pengene? Hvor mye kunne vi subsidiert tømmerprisen med av en eventuell avkastning? Ville ikke **det** likevel vært en brøkdel av hva vi hadde tapt på å være avhengige av eksport og et kjøpers marked?

I AT Skog er det viktig å være klar over at mye av de skjulte verdiene som lå i Norske Skog aksjene faktisk ble oppløst ved omplassering av aktiva etter nedsalget etter Union saken.

Hadde finansiell virksomhet vært hovedoppgaven i AT Skog, så tror jeg nok at vi ville klart å skape større verdier til andelslagets kasse ved å satse innen andre næringer og selskaper. Det viser vel også finansforvaltningen vår. Men risikoen og usikkerheten i tømmeravsetning ville med stor sannsynlighet medført betydelige større tap for skogeieren, enn det eventuelle økte verdier i andelslagets kasse ville medført.

Peterson

Er det noen som husker prisene på furu massevirke i 2003 og 2004? I tillegg til Union nedleggelsen er **det** noe av historien om hvorfor styret i AT Skog valgte å satse på Peterson.

Forutsetningen for satsningen på Peterson var at selskapet måtte gjennom et kraftig kostnadskutt for å styrke sin konkurransekraft. Selv om det økonomisk gikk veldig bra det første året, og vi fikk igjen mer enn halvparten av kapitalen vi hadde gått inn med, så ble prosessen med nedbemanning, omorganisering og automatiseringer satt i gang. Bedriften måtte ha større konkurransekraft da tidene ble dårligere.

Finanskrisen med pris og volumfall traff bedriften på det mest sårbare i denne prosessen. Et større obligasjonslån forfalt og måtte refinansieres midt i krisen. Vi gjorde det som var mulig for å redde engasjementet. Med og uten juridisk bistand gjennomførte vi et utall interne vurderinger, møter med banker, politikere, finansdepartement og NHO. Men det lot seg ikke gjøre å få på plass en refinansieringspakke som ga oss den risikoeksponering og trygghet som var nødvendig for å gå inn med ny kapital. Vi kunne beholdt vår eierandel og vært med videre dersom vi deltok med nye 37 mill. kr. Styret vurderte derimot den samlede risikoen for høy og valgte i stedet å skrive ned engasjementet.

Noen mener at vi ikke burde gått inn i Peterson i utgangspunktet, fordi massevirkefabrikken i Moss var for gammel. Men det er ikke det som er avgjørende. Utfordringen var å kunne produsere papiret for en lavest mulig kostnad, sammenliknet mot konkurrentene. Etter nedbemanningene og andre kostnadsbesparende tiltak er fabrikken i Moss nå blant de aller beste i Europa på produksjonskost.

Som en digresjon er det relativt mange ”gamle” fabrikker som fortsatt går tilfredsstillende. Også i AT Skogs geografi. Dette til tross for at mange har anslått det motsatte i mange år.

Dessverre har vi tapt 30 mill. kr på Peterson engasjementet. Men vi reddet fabrikken fra nedleggelse i 2006, og den går fortsatt. Jeg vil påstå, at hadde fabrikken som tar imot 50 % av furu massevirke og flis i Norge blitt nedlagt, ville vi tapt mye mer. Fordi det ville blitt overbud i markedet. Prisene på furu massevirke har steget markert etter at AT Skog var med og reddet Peterson. Jeg tror prisene hadde ligget på et betydelig lavere nivå med et nedlagt Peterson.

Dersom man er etterpåklok kan man kanskje hevde at dette var en oppgave for et samlet skogsamvirke. Det kan man si seg enig i, men faktum var at dersom ikke AT Skog hadde gått inn i selskapet ville Moss nå ha vært nedlagt.

Så **kanskje** vi heller kan fortolke det slik, at vi ikke har tapt på dette engasjementet likevel. Men, vi **har** mistet en betydelig forretningsmessig mulighet som eier av 34 % av dette nordiske emballasjekonsernet. Og kanskje en dag, vil noen snu seg rundt og si at det var synd at AT Skog ikke tok risikoen og gikk inn med 37 mill. den gangen i 2009. Faktum er at vi fortsatt har tro på emballasjebransjen.

Norske Skog

Norske Skog har store utfordringer i et vanskelig marked. Uklok satsning på gratis nyhetsformidling på internett har skapt store økonomiske problemer for avishusene, med reduserte opplagstall som konsekvens. Dette ser nå ut til at kan endre seg noe. Rupert Murdoch, leder for det globale mediaimperiet News Corporation annonserer nå betaling på nettaviser for å styrke lønnsomheten i papiravisene.

Annonsemarkedet ser også nå ut til å bedre seg og etterspørselen etter magasinpapir er stigende. Det er imidlertid stor ubalanse mellom produksjonskapasitet og etterspørsel etter avisepapir. At to nye fabrikker har startet opp i Europa i fjor gjør situasjonen enda vanskeligere.

Norske Skog arbeider med fortsatte kostnadsreduksjoner. Jeg vet de har hentet ideer fra Peterson. Gjeldsreduksjon har fortsatt fokus og reforhandling av avdragsprofilen har høy prioritet. I tillegg arbeides det med å bli mindre sykliske, ved større produktbredde. Vi er også tilfreds med at Follum og Skogn, som var knyttet til negative avisoppslag for et par år siden, fortsatt er i drift.

Kursen på aksjene har vært gjenstand for betydelig kursspekulasjon ved bruk av shorting, der spekulanten tjener på at aksjen faller i kurs. Dagens kursnivå gjenspeiler på ingen måte de underliggende verdiene i selskapet og burde på sikt og med rette grep ha et potensial for verdistigning.

Selskapet har fått ny direktør og styreleder i meldingsåret og det blir spennende å se hva nye krefter kan få til.

Moelven

Trelastmarkedet var vanskelig og tømmertomtene fulle inn i 2009 og selskapet syntes å gå mot et betydelig underskudd. Divisjonene med kontorinnredninger og byggmodul holdt inntjeningen oppe langt inn i finanskrisen. Ordreserven var stor i motsetning til sagbrukene og trelastmarkedet som reagerte raskere på konjunkturedgangen. Prisen på trelast bedret seg imidlertid utover året og tømmerprisene fulgte etter. Mot slutten av året ble det mangel på skurtømmer og på flere bruk stoppet produksjonen opp. Byggmodul og kontorinnredninger brukte etter hvert opp ordreserven og det ble roligere mot slutten av året. Dette viser imidlertid at det er viktig å ha flere ben å stå på og ikke være ensidig eksponert mot bare ett produkt. Moelven leverte tilslutt et akseptabelt resultat på 56 mill. før skatt. Dette medfører at AT Skog vil motta utbytte på disse aksjene nå i vår.

Konsernet er meget godt drevet med solid egenkapital. På eiersiden har Felleskjøpet overtatt 17 % av aksjene fra energiselskapet Eidsiva som før eide 39 %. Skogeierandelens samlede eierandel er uendret på 60 %.

Moelven Telemarksbruket

Telemarksbruket fikk et svakt resultat i fjor på grunn av det svake trelastmarkedet. Nedskrivning av både råvarer og ferdigvarer ble nødvendig siden prisen på trelast hadde falt så kraftig. I annet halvår fikk bruket mangel på tømmer på grunn av dårlige priser og lav avvirking. Dermed ble kapasitetsutnyttelsen lav og det ble nødvendig å permittere ansatte.

Skogeierlagene i brukets leveringsgeografi ble samlet for å bli orientert om den vanskelige situasjonen. Telemarksbruket er viktig for å opprettholde lokal avsetning og lavest mulige transportkostnader. Det gir høyest oppgjørpris til skogeier. Det er viktig å ha et langsiktig perspektiv på dette.

Telemarksbruket budsjetterer med et årlig tømmerforbruk på 65 000 m³furu og i øyeblikket er tømmertilgangen god og driften er i bedring.

Framtidsutsikter

Tømmerprisene har gått betydelig opp fra bunnivåene og gir nå en god rotnetto sammenliknet med gjennomsnittet av de 9 siste årene. Vilkårene for de som lurer på å hogge, er med andre ord brukbare. Trelastmarkedet i vår og sommer vil avgjøre vilkårene i annet halvår. I øyeblikket er det stor spenning til hvordan dette slår ut. Skogens rolle i klimasammenheng er nå dokumentert i en ny rapport fra Klima- og Forurensningsdirektoratet. Skogen binder i dag 50 % av Norges totale årlige klimagassutslipp. Men dette kan økes med ytterligere 20 % ved å øke tilveksten. Rapporten "Klimakur" foreslår betydelige tiltak og økt satsning på skogen og foreslår gratis planter, bedre skatteordninger og økte tilskudd osv.

AT Skog har overfor landbruks- og matministeren i arbeidet med ny landbruksmelding, oppfordret til å benytte denne muligheten for å gi primærnæringene et inntektsmessig løft. Samtidig ble bedre lønnsomhet for de forskjellige formene for bioenergi fremhevet som et av de viktigste tiltakene i arbeidet med ny landbruksmelding.

AT Skog har også vært en aktiv pådriver for å utvide samarbeidet og ressursbruken innad i skogeiersamvirket. Et utvalg er satt ned og jobber med mulighetene i Norges Skogeierforbund. Det er å håpe at resultatet av dette arbeidet gir et mer konkurransedyktig og slagkraftig skogeiersamvirke.

Avslutning

Jeg kunne sagt mye om mange andre saker. Men en tale som denne kan vanskelig bli altomfattende. Jeg skulle gjerne sagt mye om de veldrevne datterselskapene våre og våre flinke folk. Likedan om alt det gode arbeidet som gjøres i forhold til næringspolitikken og arbeidet med nye lovforslag. Satsingen på den nye skogeieren og fokus på bedre drift i Vest-Agder osv. Men jeg får nøye meg med denne gangen å vise til årsmeldingen.

Jeg vil få takke alle våre ansatte for innsatsen og forståelsen som er utvist i forhold til utfordringene vi har hatt i 2009. Likeledes vil jeg takke alle våre tillitsvalgte og skogeierlagslederne for godt arbeide ute i skogeierlagene. Takk til alle våre samarbeidspartnere og takk til styret for godt og tillitsfullt samarbeid.

Takk for oppmerksomheten.